

Organisatoriska risker avseende strålsäkerhet i ekonomiskt pressade lägen

Strålsäkerhetsdagarna, 7 november 2019

Sara Petterson
Malin Mattson Molnar

MTO Säkerhet – Vilka är vi?

Lena Kecklund
VD, PhD

Marcus Lavin
PhD

Malin Molnar
PhD

Sara Petterson
MSc

Oscar Arman
MSc

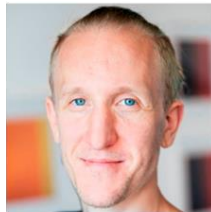
Malin Presthus
MSc

Jacob Weilandt
MSc

Eva-Lotta Nylén
PhD

Jacob Kullgren
BSc

Anders Lindgren Walter
PhD

Anna Bärjegård
MSc

Emma Nordlöf
MSc

Eva Olsson
PhD

Bengt Göransson
PhD

Jenny Hellström
MSc

Lars Pettersson
PhD

Natalia Landerblom
MSc

Olle Granat
MSc

Stefan Mattsson,
MSc

Sandra Gyllensvärd,
Marketing, E-learning

Malin Knutsdotter
Assistent, MBA

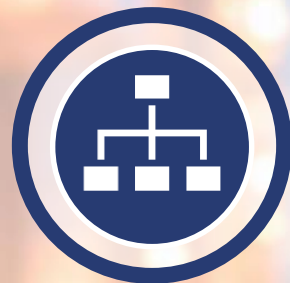
Forskning

Forskning

En ökad ekonomisk press

Effekter på organisatoriska arrangemangen

Konsekvenser för säkerheten

Organisatoriska risker i ekonomiskt pressade lägen

- Syfte
 - Kartlägga konsekvenser för strålsäkerheten
 - Identifiera nuvarande och rekommenderade åtgärder för att upprätthålla strålsäkerheten

Metod

Kartläggning/datainsamling

Teoretisk genomgång

Granskning av dokument

Intervjuer

Enkätstudie

Resultat

Tre identifierade områden av särskild vikt

Anställningsförhållanden och arbetsmiljö

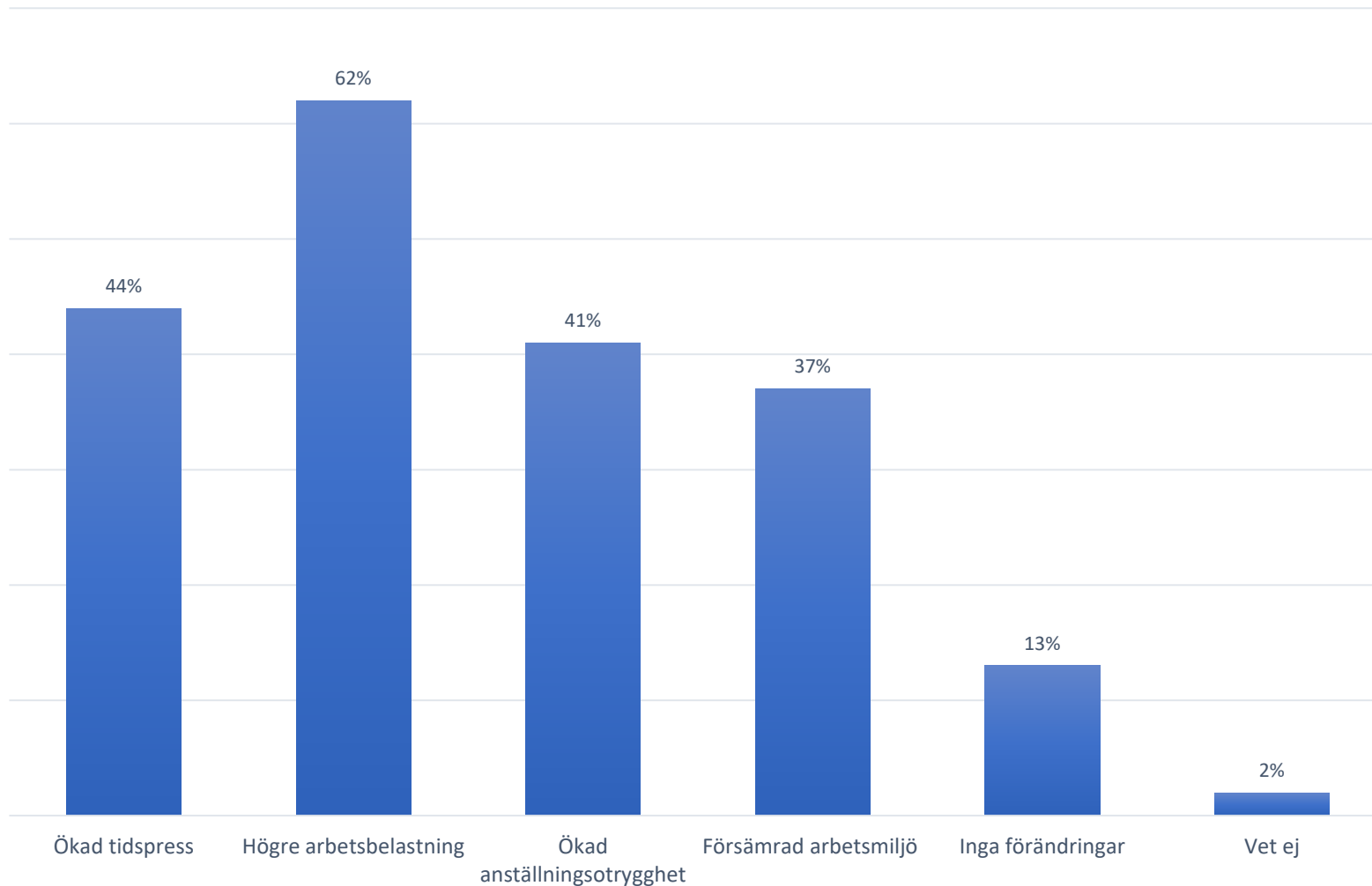
**Säkerställande av kompetens/
kompetensförsörjning**

Systemförståelse, ledning och beslutsfattande

Anställningsförhållanden och arbetsmiljö

Upplevda förändringar i arbetssituation

”En minskad användning av konsulter har lett till ett ökat tryck på den anställda personalen”.

Resurser för oförutsedda händelser

”En lägre grad av bemanning innebär mer jobb och mindre flexibilitet för oss som är kvar – mindre tid att arbeta seriöst med uppgiften och det tvingar dig att prioritera frågor som gör att du till slut står där med en back-log”.

Förmåner och kvalitativ anställningstrygghet

”De har dragit in på enklare förmåner såsom frukt och vatten. Det har blivit ett stort samtalsämne – ledningen förstår inte att det uppfattas som att personalen inte är värd detta.”

Kompetensförsörjning på kort och lång sikt

Möjligheten till utbildning och kompetensutveckling för personalen

Var tredje medarbetare upplever negativa effekter på:

- Möjligheter till utbildning och kompetensutveckling
- Långsiktig planering och uppföljning av kompetensbehov

”Kompetensutveckling och lärande – det finns inte utrymme för det. Det tillämpas inte särskilt sofistikerat. Det beror på en ekonomisk press.”

Chefsstöd och ledarutveckling

- Chefer och ledare har många gånger inte tillräckligt med resurser för kunskapsstöd och ledarutveckling

”HR har inte möjlighet att ge stöd till organisationen som tidigare. Vissa chefer har uttryckt att de vill ha mer stöd.”

Kompetenstapp i upphandlings-/leverantörsarrangemang

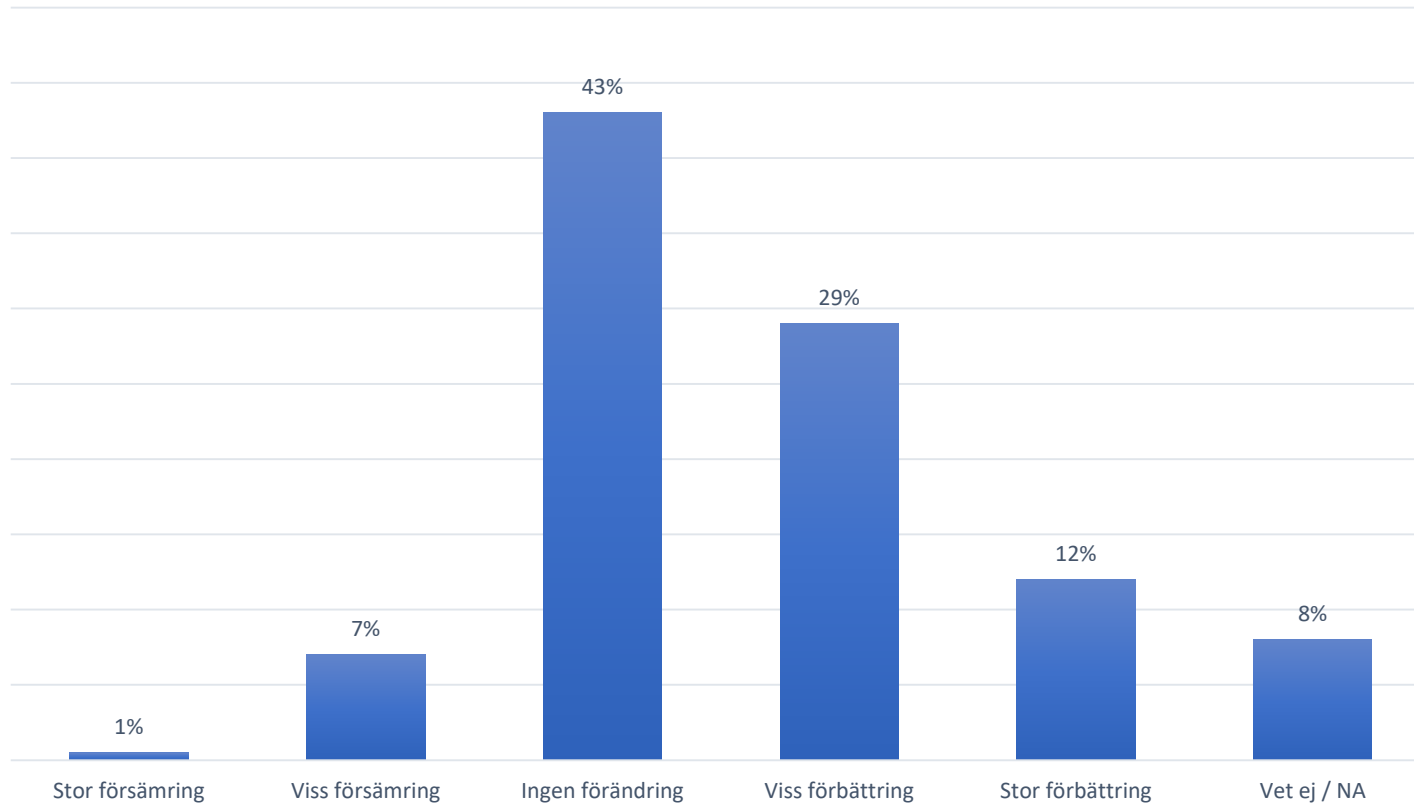
- Nya upphandlingsrutiner
 - Förlust av seniora och kompetenta konsulter med sektorsspecifik erfarenhet och kunskap
 - Längre upplärningssträcka

”De nya upphandlingsrutinerna med ABC-leverantörer har lett till att man har förlorat kompetens, eftersom det nu krävs en särskild motivering för att ta in mer seniora och erfarna konsulter.”

Systemförståelse, ledning och beslutsfattande

Ledningens engagemang för säkerhet (säkerhetskultur)

Beslutsfattande och planering

- Ekonomiska beslut på högre företagsnivå saknar ibland sektorsspecifik kunskap och systemförståelse
- Säkerhetspåverkande?
- Ökad administration och tröghet
- Projektförslag och investeringar genomgår mer noggrann granskningsprocess

Effektiviseringar och ökat ekonomiskt fokus – på gott och ont

”Har alltid varit fokus på ekonomi, men har blivit ökat fokus på effektivisering, tydlighet och transparens som jag tror gynnar säkerheten. Rätt hanterat kan effektivisering också leda till ökad säkerhet.”

”Inte ökat, men ett annat fokus för hur vi exempelvis budgeterar utifrån behov istället för ’på samma sätt som förra året’. Det har inte varit någon som granskat arbetssätten tidigare.”

Slutsatser och rekommendationer

Vad tar vi med oss?

Ekonomiskt fokus, nya affärsmodeller och organisatoriska förändringar

Potentiella oförutsedda (direkta och indirekta) risker

Krav och förutsättningar

- Konsekvent prioritering av säkerhet
- Systematiska processer
- Systemperspektiv på verksamheten
- Ytterligare barriärer:
 - Mänskliga (tex. Kompetens)
 - Organisatoriska
 - Tekniska

I bästa fall: ökad säkerhet

- Ger ökad transparens och kommunikation kring värderingar
- Strukturerade och empiriskt baserade metoder
- Grundlig genomgång och berättigande av beslut
- Uppföljningsrutiner

Rekommendationer

Kompetens

- Strategisk planering
- Förändringsanalyser
- Systematisk kunskapsöverföring
- Ledarutveckling
- Se över upphandlingsrutiner för konsulttjänster

Arbetsmiljö och anställningsförhållanden

- Utvärdera signalvärdet på förändringar som påverkar personalen
- Tydlig kommunikation kring förändringar och förväntningar
- Undersöka ökad arbetsbörda

Beslutsfattande och planering

- Anpassning av den organisatoriska strukturen
- Tydliggörande av säkerhetskritiska områden/processer
- Affärsmässig argumentation
- Integrera ett systemsäkerhetsperspektiv (MTO) i business-case-processen

Tack för er uppmärksamhet!

Malin Mattson Molnar
malin.molnar@mto.se
+ 46 73 935 67 89

Sara Petterson
sara.petterson@mto.se

Besök mto.se för mer info och

följ oss på LinkedIn!